Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 27. junija 2013*

„Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah — Mediacija v civilnih in gospodarskih zadevah — Direktiva 2008/52/ES — Nacionalna ureditev, ki določa postopek obvezne mediacije — Ustavitev postopka“

V zadevi C-492/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Giudice di pace di Mercato San Severino (Italija) z odločbo z dne 21. septembra 2011, ki je prispela na Sodišče 26. septembra 2011, v postopku

Ciro Di Donna

proti

Società imballaggi metallici Salerno srl (SIMSA),

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, sodniki, C. Toader (poročevalka), sodnica, in C. G. Fernlund, sodnik

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s S. Varonejem, avvocato dello Stato,

— za francosko vlado G. de Bergues in J.-S. Pilczer, agenta,

— za avstrijsko vlado A. Posch, agent,

— za Evropsko komisijo F. Moro in M. Wilderspin, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 11. aprila 2013

izreka naslednjo

* Jezik postopka: italijanščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago Direktive 2008/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 136, str. 3), členov 6 in 13 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu, ter člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med C. Di Donno in družbo Società imballaggi metallici Salerno (SIMSA) srl (v nadaljevanju: SIMSA) glede povrnitve škode, nastale na vozilu C. Di Donne, v katerem namerava Giudice di pace di Mercato San Severino uporabiti postopek obvezne mediacije, določen v italijanskem pravu.

Pravni okvir

Ureditev Unije

3 V uvodnih izjavah 8 in 10 Direktive 2008/52 je navedeno:

„(8) Določbe te direktive bi se morale uporabljati le za mediacijo v čezmejnih sporih, vendar državam članicam nič ne bi smelo preprečevati uporabe teh določb tudi v notranjih postopkih mediacije.

[…]

(10) Ta direktiva bi se morala uporabljati za postopke, v katerih poskušata dve ali več strank v čezmejnem sporu prostovoljno s pomočjo mediatorja doseči sporazumni dogovor za rešitev spora. Uporabljati bi se morala v civilnih in gospodarskih zadevah […]“

4 Člen 1(1) te direktive določa:

„Cilj te direktive je olajšati dostop do alternativnega reševanja sporov in spodbuditi mirno reševanje sporov s spodbujanjem uporabe mediacije in zagotavljanjem uravnoteženega odnosa med mediacijo in sodnimi postopki.“

5 Člen 3(a) navedene direktive določa:

„[…] se uporabljata naslednji opredelitvi:

(a) ‚Mediacija‘ pomeni strukturiran postopek, kakor koli imenovan ali naveden, v katerem dve ali več strank v sporu poskuša prostovoljno s pomočjo mediatorja doseči dogovor o rešitvi spora. Ta postopek lahko začnejo stranke ali pa ga predlaga oziroma odredi sodišče ali predpiše zakonodaja države članice.

[…]“

6 Člen 5(2) te direktive določa:

„Ta direktiva ne posega v nacionalno zakonodajo, po kateri je mediacija pred uvedbo sodnega postopka ali po njej obvezna oziroma povezana s spodbudami ali sankcijami, pod pogojem, da takšna zakonodaja strankam ne preprečuje uveljavljanja pravice dostopa do sodnega sistema.“

7 Člen 7(1) Direktive 2008/52 določa:

„Ker naj bi mediacija potekala na način, ki spoštuje zaupnost, države članice zagotovijo, da, razen če se stranke ne dogovorijo drugače, niti mediator niti osebe, ki sodelujejo pri vodenju postopka mediacije, v civilnih in gospodarskih sodnih postopkih ali arbitraži ne morejo biti prisiljene, da zagotovijo dokaze v zvezi s podatki, ki izhajajo iz postopka mediacije ali so z njim povezani, razen:

(a) kadar je to potrebno zaradi pomembnih razlogov javnega reda zadevne države članice, zlasti kadar je treba zagotoviti zaščito interesov otrok ali preprečiti poseg v telesno ali duševno integriteto osebe; ali

(b) če je razkritje vsebine dogovora, doseženega v mediaciji, potrebno za izvajanje ali izvršitev tega dogovora.

[…]“

Italijansko pravo

Zakonska uredba št. 28/2010

8 Zakonska uredba št. 28 z dne 4. marca 2010 o izvajanju člena 60 zakona št. 69 z dne 18. junija 2009 o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah (GURI št. 53 z dne 5. marca 2010, v nadaljevanju: zakonska uredba št. 28/2010) je bila Komisiji sporočena kot nacionalni ukrep za prenos Direktive 2008/52.

9 V členu 5(1) te uredbe je določeno:

„Pred vložitvijo tožbe v sporih o solastnini, stvarnih pravicah, razdelitvi, dedovanju, družinskih pogodbah, najemu, neodplačni posodbi, zakupu nepremičnin, povrnitvi škode v primeru prometnih nesreč, zdravniške odgovornosti in obrekovanja prek tiska ali prek drugih sredstev oglaševanja, ter o zavarovalnih, bančnih in finančnih pogodbah je treba predhodno sprožiti postopek mediacije v skladu s to uredbo. […] Poskus postopka mediacije je procesna predpostavka za vložitev tožbe. Ugovor nedopustnosti mora uveljavljati tožena stranka ali pa mora to presojati sodišče po uradni dolžnosti najpozneje do prvega naroka, sicer zastara. Če sodišče ugotovi, da se je mediacija že začela, a se še ni končala, določi naslednji narok po izteku roka iz člena 6. Enako postopa, kadar mediacija ni bila sprožena, v tem primeru strankam hkrati določi petnajstdnevni rok za vložitev predloga za začetek mediacije.“

10 V členu 6 navedene uredbe je določeno:

„1. Postopek mediacije ne sme biti daljši od štirih mesecev.

[…]“

11 Člen 8 zakonske uredbe št. 28/2010, kot je bil spremenjen z zakonom št. 148 z dne 14. septembra 2011 (GURI št. 216 z dne 16. septembra 2011, str. 1), določa potek postopka mediacije. Ta člen določa:

„1. Ob vložitvi predloga za začetek mediacije odgovorna oseba mediacijskega organa določi mediatorja in določi prvo srečanje strank v največ petnajstih dneh od dneva vložitve predloga. […]

[…]“

12 Člen 11 zakonske uredbe št. 28/2010 določa:

„1. Če se doseže sporazumni dogovor, mediator sestavi zapisnik, ki mu priloži besedilo dogovora. Če do dogovora ne pride, lahko mediator pripravi predlog poravnave. Mediator vedno pripravi predlog poravnave, če stranke to soglasno zahtevajo kadarkoli med postopkom. Mediator, preden pripravi predlog, stranke seznani o morebitnih posledicah iz člena 13.

[…]

4. Če poravnava ne uspe, mediator sestavi zapisnik, v katerem navede predlog; zapisnik podpišejo stranke in mediator, ki potrdi lastnoročne podpise strank ali njihovo nezmožnost, da se podpišejo. V istem zapisniku mediator potrdi nesodelovanje katere od strank v postopku mediacije.“

13 Člen 13 navedene uredbe , ki se nanaša na stroške postopka, določa:

„1. Če se akt, s katerim se konča sodni postopek, v celoti ujema z vsebino predloga, sodišče zavrne povračilo stroškov, ki jih je stranka, ki je uspela v sodnem postopku in je zavrnila predlog, imela po vložitvi tega predloga, in ji naloži povračilo stroškov, ki jih je stranka, ki v sodnem postopku ni uspela, imela v istem obdobju, ter ji odredi, da v državni proračun nakaže dodatni znesek v višini dolgovanega enotnega prispevka. Uporabita se člena 92 in 96 zakonika o civilnem postopku [Codice di procedura civile]. Določbe tega odstavka se uporabljajo tudi za stroške nadomestila, ki pripada mediatorju, in nadomestila, ki pripada izvedencu iz člena 8(4).

2. Če se akt, s katerim se konča sodni postopek, popolnoma ne ujema z vsebino predloga, sme sodišče iz resnih in izjemnih razlogov kljub temu zavrniti povračilo stroškov stranki, ki je v postopku uspela, nastalih v zvezi z nadomestilom, izplačanim mediatorju, in nadomestilom, ki pripada izvedencu iz člena 8(4).“

Ministrska uredba št. 180/2010

14 Italijanska vlada je z regulativnim ukrepom sprejela ministrsko uredbo št. 180 z dne 18. oktobra 2010, kot je bila spremenjena z ministrsko uredbo št. 145 z dne 6. julija 2011 (v nadaljevanju: ministrska uredba št. 180/2010). Za namene te zadeve člen 16 ministrske uredbe št. 180/2010 določa:

„1. Nadomestilo zajema stroške uvedbe postopka in stroške mediacije.

2. Za stroške uvedbe postopka, ki so del celotnega nadomestila, vsaka stranka dolguje znesek 40,00 EUR, ki se plača ob sami vložitvi predloga za začetek mediacije, stranka, ki je povabljena k mediaciji, pa ga plača v trenutku, ko vstopi v postopek.

3. Vsaka stranka za stroške mediacije dolguje znesek, določen v preglednici A, ki je priloga te uredbe.

4. Najvišji znesek stroškov mediacije za vsako referenčno skupino, kakor je določen v preglednici A:

(a) se lahko poveča za največ petino, ob upoštevanju posebnega pomena, zapletenosti ali težavnosti zadeve;

(b) se poveča za največ četrtino v primeru uspešne mediacije;

(c) se poveča za največ petino v primeru priprave predloga v skladu s členom 11 zakonske uredbe [št. 28/2010];

(d) se na področjih iz člena 5(1) zakonske uredbe [št. 28/2010] zmanjša za tretjino za prvih šest skupin in za polovico za ostale skupine, razen v primeru znižanja, določenega v točki (e) tega odstavka, in ne velja za nobeno drugo zvišanje za primere iz tega člena, razen za primer iz točke (b) tega odstavka;

(e) se brez poseganja v točko (c) tega odstavka zniža na 40 EUR za prvo skupino in na 50 EUR za vse ostale skupine, če nobena stranka, ki ni sprožila mediacije, ne sodeluje v postopku.

[…]

14. Od najnižjih zneskov nadomestila za vsako referenčno skupino, kakor so določene s preglednico A, ki je priloga k tej uredbi, je mogoče odstopiti.“

15 V preglednici A iz člena 16(4) ministrske uredbe št. 180/2010 je določeno:

Vrednost spora	Strošek (vsake stranke)
do 1 000 EUR	65 EUR
od 1001 do 5 000 EUR	130 EUR
od 5001 do 10.000 EUR	240 EUR
od 10.001 do 25.000 EUR	360 EUR
od 25.001 do 50.000 EUR	600 EUR
od 50.001 do 250.000 EUR	1 000 EUR
od 250.001 do 500.000 EUR	2 000 EUR
od 500.001 do 2.500.000 EUR	3 800 EUR
od 2.500.001 do 5.000.000 EUR	5 200 EUR
več kot 5.000.000 EUR	9 200 EUR

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

16 C. Di Donna je proti družbi SIMSA vložil tožbo, s katero zahteva povrnitev škode, ki jo je na njegovem vozilu povzročil viličar, ki je v lasti tožene stranke. Kot je razvidno iz spisa, družba SIMSA dejanskega stanja ni izpodbijala, ampak je zaprosila za preložitev prvega naroka, da bi se lahko postopka udeležila zavarovalnica, pri kateri ima sklenjeno polico, ki krije njeno odgovornost za škodna dejanja. Ta družba je v zvezi s tem kljub temu trdila, da bi bilo treba pred udeležbo te zavarovalnice v postopku glede spora sprožiti postopek obvezne mediacije, določen z zakonsko uredbo št. 28/2010.

17 Predložitveno sodišče meni, da se ta uredba uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari, ker pogodbeno razmerje med družbo SIMSA in zavarovalnico, ki je pozvana k udeležbi v postopku, spada na področje zavarovanj, za katero je postopek mediacije na podlagi člena 5(1) navedene uredbe obvezen, sicer pravno sredstvo ni dopustno. Giudice di pace di Mercato San Severino se kljub temu sprašuje, ali je treba za določitev datuma naslednjega naroka upoštevati 45-dnevni rok za udeležbo v postopku, ki je določen za obvestitev o sporu, ali pa tudi štirimesečni rok, ki je potreben za izvedbo postopka mediacije. Poleg tega se predložitveno sodišče strinja s pomisleki družbe SIMSA glede skladnosti določb zakonske uredbe št. 28/2010 s pravom Unije.

18 V teh okoliščinah je Giudice di pace di Mercato San Severino prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„Ali člena 6 in 13 [Evropske] konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah […], Direktiva 2008/52[…], splošno načelo prava Unije o učinkovitem sodnem varstvu in na splošno pravo Unije v celoti nasprotujejo temu, da se v eni državi članici Evropske unije sprejme ureditev, kot na primer zakonska uredba št. 28/2010 in ministrska uredba št. 180/2010, […] v skladu s katero:

1. lahko sodišče v poznejšem postopku izpelje dokaze v breme stranke, ki neupravičeno ni sodelovala v postopku obvezne mediacije;

2. mora sodišče zavrniti povračilo stroškov, ki jih je stranka, ki je uspela v sodnem postopku in je zavrnila predlog za poravnavo, imela po vložitvi tega predloga, ter mora tej stranki naložiti, da povrne stroške, ki jih je stranka, ki v sodnem postopku ni uspela, imela v istem obdobju, in da v državni proračun nakaže dodatni znesek v višini že plačanega zneska za dolgovano takso (enotni prispevek), če se sodba, s katero je bil končan sodni postopek, uveden po predložitvi zavrnjenega predloga, v celoti ujema z vsebino samega predloga;

3. lahko sodišče iz resnih in izjemnih razlogov zavrne povračilo stroškov, ki jih je imela stranka, ki je uspela v sodnem postopku, zaradi nadomestila, plačanega mediatorju, in nadomestila, ki pripada izvedencu, tudi če se akt, s katerim se konča sodni postopek, ne ujema v celoti z vsebino predloga;

4. mora sodišče stranki, ki neupravičeno ni sodelovala v postopku mediacije, naložiti, da znesek v višini enotnega prispevka, dolgovanega za sodni postopek, nakaže v državni proračun;

5. lahko mediator predloži oziroma celo mora predložiti predlog poravnave, tudi če se stranke o tem niso sporazumele in tudi če v postopku niso sodelovale;

6. rok, v katerem je treba končati poskus mediacije, ne sme biti daljši od štirih mesecev;

7. bo po poteku štirimesečnega roka po uvedbi postopka mogoče vložiti tožbo šele po tem, ko bo tajništvo mediacijske organizacije pridobilo zapisnik mediatorja o nedoseženem soglasju, v katerem bo naveden tudi zavrnjeni predlog;

8. ni izključeno, da je mogoče izvesti toliko postopkov mediacije – s posledičnim časovnim podaljšanjem rešitve spora – kolikor novih predlogov je zakonito vloženih med samim sodnim postopkom, ki je bil medtem uveden;

9. je strošek postopka obvezne mediacije vsaj dvakrat višji od stroška sodnega postopka, ki se s postopkom mediacije želi preprečiti, in se nesorazmerje eksponentno povečuje s povečanjem vrednosti spora (dokler strošek mediacije ne postane tudi več kot šestkrat višji od stroška sodnega postopka) ali s povečanjem njegove zapletenosti (v tem primeru je nujno imenovanje izvedenca, ki ga plačajo stranke v postopku in ki pomaga mediatorju v sporih, ki zahtevajo posebno tehnično znanje, pri čemer pa tehničnih poročil izvedenca ali podatkov, ki jih ta predloži, ni mogoče uporabiti v poznejšem sodnem postopku)?“

Spremembe, nastale po vložitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe

19 Predložitveno sodišče je po vložitvi predloga za pojasnila Sodišča v zvezi z razlogi, ki utemeljujejo nujnost vložitve tega predloga za sprejetje predhodne odločbe za rešitev spora o glavni stvari, v odgovoru z dne 9. marca 2012 navedlo, da če bi Sodišče odločilo v smislu neskladnosti nacionalne ureditve s pravom Unije, potem za spor o glavni stvari ne bi smelo uporabiti postopka mediacije, kar bi vplivalo na izračun rokov za določitev naroka.

20 Corte costituzionale je 24. oktobra 2012 izdalo sodbo št. 272/2012, s katero so bili nekateri členi zakonske uredbe št. 28/2010 razglašeni za neskladne z ustavo, med drugim členi 5(1), 8(5) in 13, z izjemo dela zadnjenavedene določbe, ki napotuje na člena 92 in 96 italijanskega zakonika o civilnem postopku, kar pa za postopek v glavni stvari ni pomembno.

21 Iz te sodbe zlasti izhaja, da po ugotovitvi neustavnosti člena 5(1) zakonske uredbe št. 28/2010 predhodna uvedba postopka mediacije v Italiji več ni pogoj za dopustnost pravnega sredstva in da stranke več niso dolžne uporabiti postopka mediacije.

22 Sodno tajništvo Sodišča je z dopisom z dne 14. decembra 2012 predložitveno sodišče pozvalo, naj navede, kakšne posledice ima sodba št. 272/2012 za nacionalni sodni postopek, ki je v teku pred njim, in za predlog za sprejetje predhodne odločbe.

23 Navedeno sodišče je z dopisom z dne 17. januarja 2013 odgovorilo, da vztraja pri predlogu za sprejetje predhodne odločbe. Vendar ni zavzelo stališča glede pomena navedene sodbe za odločbo, ki jo bo moralo sprejeti v postopku v glavni stvari, niti glede upoštevnosti vprašanj za predhodno odločanje, ki jih je predložilo Sodišču.

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

24 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča v okviru sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči na podlagi člena 267 PDEU le nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločitev, ob upoštevanju posebnosti zadeve presodi potrebo po izdaji predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in tudi ustreznost vprašanj, ki jih predloži Sodišču. Torej je Sodišče, če se vprašanja nanašajo na razlago določbe prava Unije, načeloma zavezano odločiti o tem (glej zlasti sodbe z dne 15. decembra 1995, Bosman v zadevi C-415/93, Recueil, str. I-4921, točka 59; z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra, C-379/98, Recueil, str. I-2099, točka 38, in z dne 9. decembra 2010 v zadevi Fluxys, C-241/09, ZOdl., str. I-12773, točka 28).

25 Vendar pa je Sodišče tudi odločilo, da mora v izjemnih okoliščinah preizkusiti okoliščine, v katerih mu je nacionalno sodišče zadevo predložilo, da bi tako ocenilo svojo pristojnost. Predlog nacionalnega sodišča lahko Sodišče zavrže samo, če je očitno, da zahtevana razlaga prava Unije nima nobene zveze z dejanskim stanjem ali predmetom spora v postopku v glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih elementov, da bi lahko na zastavljena vprašanja dalo koristne odgovore (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo PreussenElektra, točka 39; sodbo z dne 23. aprila 2009 v zadevo Rüffler, C-544/07, ZOdl., str. I-3389, točka 38; z dne 19. novembra 2009 v zadevi Filipiak, C-314/08, ZOdl., str. I-11049, točka 42, in z dne 26. februarja 2013 v zadevi Melloni, C-399/11, točka 29).

26 Tako je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso iz besedila in sistematike člena 267 PDEU razvidno tudi, da postopek predhodnega odločanja predpostavlja, da mora pred nacionalnimi sodišči dejansko potekati spor, v okviru katerega se od teh sodišč zahteva, da izdajo odločbo, v kateri bo mogoče upoštevati predhodno odločbo Sodišča (glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 20. januarja 2005 v zadevi García Blanco, C-225/02, ZOdl., str. I-523, točka 27 in navedena sodna praksa).

27 Vendar v postopku v glavni stvari nacionalna ureditev, ki se uporabi za spor o glavni stvari, po sodbi Corte costituzionale z dne 24. oktobra 2012 ni več tista, ki je bila upoštevana v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe (glej po analogiji zgoraj navedeno sodbo Fluxys, točka 32). Navedena sodba namreč, ker je v njej ugotovljeno neskladje nekaterih določb zakonske uredbe št. 28/2010 z ustavo, učinkuje tako, da te določbe izloči iz nacionalnega pravnega reda.

28 Čeprav je predložitveno sodišče v dopisu z dne 17. januarja 2013 sicer navedlo, da vztraja pri svojem predlogu za sprejetje predhodne odločbe, pa ni pojasnilo, zakaj bi bila vprašanja za predhodno odločanje še naprej upoštevna za rešitev spora o glavni stvari.

29 Kot je poudarila generalna pravobranilka v točkah 20 in 23 sklepnih predlogov, je devet vprašanj za predhodno odločanje, naslovljenih na Sodišče, zdaj hipotetičnih.

30 Prva štiri vprašanja se namreč nanašajo na skladnost ureditve, ki sodišču na eni strani dopušča, da v poznejšem postopku izpelje dokaze v breme stranke, ki neupravičeno ni sodelovala v postopku obvezne mediacije, in ji naloži, da v državni proračun nakaže znesek, ki ustreza enotnemu prispevku za stroške (člen 8(5) zakonske uredbe št. 28/2010), na drugi strani pa, da zavrne povračilo stroškov, ki so nastali stranki, ki je uspela v sodnem postopku in je zavrnila predlog za poravnavo, ter ji naloži plačilo stroškov mediacije (člen 13 te uredbe), s pravom Unije. Ta vprašanja se tako nanašajo izključno na določbe, ki so bile razglašene za neustavne. V teh okoliščinah so postala navedena vprašanja zaradi nastalih sprememb v zvezi z uporabo spornih nacionalnih določb brezpredmetna.

31 V zvezi s petimi zadnjimi vprašanji, ki se nanašajo na potek postopka mediacije, roke za izvedbo tega postopka in njegove stroške, je treba poudariti, tako kot je bilo ugotovljeno v točki 27 te sodbe, da nacionalni pravni okvir, v katerem se odvija spor o glavni stvari, ni več tisti, ki ga je predložitveno sodišče navedlo v predložitveni odločbi. Namreč, ker je bila ugotovljena neustavnost člena 5(1) zakonske uredbe št. 28/2010, stranki nista več dolžni sodelovati pri postopku mediacije. Navedena vprašanja zato, kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 29 sklepnih predlogov, niso več pomembna za odločitev, ki jo je treba sprejeti v postopku v glavni stvari.

32 Iz zgoraj navedenega izhaja, da Sodišče ob upoštevanju razvoja spora pred predložitvenim sodiščem z vidika prava, ki se uporablja, ne more več odločiti o vprašanjih, ki so mu bila postavljena (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Fluxys, točka 34).

Stroški

33 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je Giudice di pace di Mercato San Severino (Italija) predložilo s predložitveno odločbo z dne 21. septembra 2011 v zadevi C-492/11, ni več treba odgovoriti.

Podpisi